

Instruktion för samebyar. Uppdatera en skadeberäkning

Rickard Doj

version A:2020-11-18

Logga in

Välj genvägen på Sametingets framsida i högra kolumnen. Ni behöver BankId

ONSÄDAG 18 november 2020

Imogad som: RICKARD DOJ | Logga ut

Hem | Sametinget | Politik | Miljö & Samhälle | Rennäring | Näring | Kultur | Språk | Press | Kontakt

Sametinget följer rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten med anledning av coronaviruset. Vi har restriktioner när det gäller besök men vår växel är öppen kl. 08.30-15.00. Läs mer

Gollegiella-vinnare 2020

(SPRIKÅK) 2020 års vinnare av Gollegiella är Ellen Pautamo från Tammerfors och Jonar Thomassen från Limingen i Norge.
(Dovviesápmegit)

Nyheter

Corona-säkrat plenum i Arvidsjaur

Det blir trots allt ett fysiskt plenum den 24-27 november 2020. Det är ett politiskt viktigt plenum eftersom Sametinget är mitt i sin budgetprocessen. Ett flertal ledargrader för att genomföra ett Corona-säkert plenum kommer att vidtas.

Utlysning av projektmedel - Samarbete inom samiskt näringsliv

(SÁMEDI) Sametinget utlyser 400 000 kronor till samarbetsprojekt som främjar samiskt näringsliv och skapar flera jobb. Ansök senast 6

Sök på sametinget.se

Hitta snabbt

Sametingets ledamöter
Kontaktuppgifter

Rösta Sámediggi
Yvika Davda

Diarie lista
Inloggning

Kontakta oss
LÄTTA ST om ni har
LÄTTA ST om ni har
Lediga tjänster
Kärlavare
Toleransnivåer Inlogg
Gästvarvare

Har ni svårt att hitta verktyget så finns den under "Rennäring"

Hem | Sametinget | Politik | Miljö & Samhälle | Rennäring | Näring | Kultur | Språk | Press | Kontakt

Rennäring

- ▶ Rennäringsförvaltning
- ▶ Rennäring i Sverige
- ▼ Statistik rennäring
- Statistik i Sámediggi
- Definitioner
- Renslakt
- Renslakt detaljer
- Renhjorden
- Renägare
- Renslakt i kronor
- Renslakt i kronor
- Toleransnivåer
- Registrera som administratör för sameby

Renhjorden antal djur svenska Sápmi

Total	261 469
Rentjur (inkl. renoxe)	26 850
Kalvar	69 030
Vajor	165 589

Statistik Rennärin

Här finns en statistikfunktion med grafer och ta gör det enkelt att jämföra och följa utvecklingen

Skapa ny version

Välj vilken version ni vill utgå ifrån under fliken **"Samebyinmatning"**. Om ni har gjort skyddsjaktunderlag tidigare så återanvänd gärna den. Annars väljer ni Sametingets Värden om ni vill göra beräkningar för alla år. Vill ni bara ha de senaste 5 åren (rekommenderas) så välj "Noll version" istället. Då får ni importera värdena manuellt. Se instruktioner nedan.

När ni valt vilken version ni ska arbeta med så klicka på knappen **"Redigera version för denna by"**.

Säsong	Faktor: Andel hondjur äldre än 2 år	Faktor: Förväntad årlig överlevnad för årskalvar	Faktor: Förväntad årlig överlevnad för tvåårs renar	Faktor: Förväntad överlevnad årskalvar från födsel till	Faktor: Förväntad kalvöverlevnad efter kalvmärkning	Faktor: förväntad kalvprocent vid födsel
--------	-------------------------------------	--	---	---	---	--

Klicka på **"Spara som ny version"** och ange ett nytt namn. T.e.x **"Skyddsjakt 2020"**. Vänta ett tag efter ni tryckt **"OK"** (gäller generellt i verktyget) så att verktyget återgår till normala vyn.

Från www.sametinget.se:
Ange namnet på revisionen
namn
OK Avbryt

Redigera versioner

Välj version:
RickardTest (50.Länstyrelse:196506281937)
[Noll version] (97:Sameby:999992896)
Test Nollversion (112:Jag:196506281937)
SvSapmiÅrsred (120:Jag:196506281937)
Test realese200408 (129:Jag:196506281937)

Spara som ny version

För vald version:
Kommentar
Status: Jag

Stäng Spara versionen

Vilken skada kan jag räkna ut t.ex. hösten 2020.

Den beräkning ni kan göra är en skadeberäkning för säsong 2018/2019 om ni har tillgång till er egen renräkning för 2020 (dvs den ni utfört hösten/vintern 2019/2020). I undantags fall kan ni även räkna ut 2019/2020 års skada ifall ni har både renräkningen 2021 samt ett komplett slaktutfall för 20/21. Har ni inga beräkningar sen tidigare så rekommenderas att räkna ut skadan för de senaste 5 åren för att man ska kunna bedöma trend och sammanhängande skadebild för flera år.

Skadeberäkningen 2018/2019 kommer att beskriva den skada pga av rovdjur som inträffat mellan Hösten 2018 och hösten 2019. Rovdjur inventerade under 2019 är de som orsakat skadan.

För att utföra den beräkningen för 2018/2019 behöver ni följande siffror:

- Renlängden 2018/2019 (den som fastställs på 2019 års årsstämma): Den finns inne i verktyget. Se vidare instruktioner.
- Renlängden 2019/2020 (den som fastställs på 2020 års årsstämma): Den finns inte inne i verktyget (normalt finns siffran tillgänglig januari/februari året efter). Den får ni lägga in manuellt.
- Renslakten 2019/2020: Den finns inne i verktyget. Se vidare instruktioner.
- Egenslakt 2019/2020: Den får ni uppskatta alternativt samla in uppgifter från renägarna.
- Trafikdödade: Inlandsbanan, Banverket, Vägtrafik; Sametinget har inga uppgifter om detta för nuvarande. Dessa uppgifter får ni lägga in manuellt. Om ni väljer att lägga in uppgifter från höst till höst (t.e.x från 1 september 2018 till sista augusti 2019) eller ta helår (då t.e.x 2019) är upp till er. Det kan vara mer korrekt med trafikdöda höst till höst, men använder ni konsekvent årsuppgifter så jämnar beräkningarna ut sig efter några år. Det viktiga är att vara konsekvent.

Registrera ny data för beräkningen 2018/2019

Överlevnadsfaktorer.

Klicka på "Edit" knappen för 2018/2019. Notera gärna hur väderförhållandet varit för t.ex. "Årskalvar födsel till kalvmärkning". Justera faktorn om väder- betesförhållanden har varit sämre än vanligt. Läs Birgitta Åhmans underlag som stöd för hur stora justering som behöver göras (finns under fliken "Aktuell information"). Kontakta Sametinget om ni är osäkra. Se exempel nedan.

Editera Faktorer för säsong 2018 / 2019 ✕

Faktor	Ev. kommentar	
Faktor: Andel hondjur äldre än 2 år	0,9	
Faktor: Förväntad årlig överlevnad för årskalvar	0,96	
Faktor: Förväntad årlig överlevnad för vuxna renar	0,97	
Faktor: Förväntad överlevnad årskalvar från födsel till kalvmärkning	0,80	Dåliga förhållanden för kalvarna, Överlev
Faktor: Förväntad kalvöverlevnad efter kalvmärkning	0,97	
Faktor: förväntad kalvprocent vid födsel	0,92	

Stäng Rensa Hämta Sametingets värden Spara

Er text kommer bli synbar i fliken om muspekaren pekar på "stjärnan".

Överlevnadsfaktorer ⓘ

Säsong	Faktor: Andel hondjur äldre än 2 år	Faktor: Förväntad årlig överlevnad för årskalvar	Faktor: Förväntad årlig överlevnad för vuxna renar ⓘ	Faktor: Förväntad överlevnad årskalvar från födsel till kalvmärkning	Faktor: Förväntad kalvöverlevnad efter kalvmärkning	Faktor: förväntad kalvprocent vid födsel	
2020 / 2021	90%	96%	97%	80% *	97%	92%	Edit
2019 / 2020	90%	96%	97%	80% *	97%	92%	Edit
2018 / 2019	90%	96%	97%	80% *	97%	92%	Edit
2017 / 2018	90%	96%	97%	92%	97%	92%	Edit
2016 / 2017	90%	96%	97%	92%	97%	92%	Edit

⊕ Bedömt antal i vinterrennhjord (om man behöver korrigera renlängd/ registrera t.ex. vintergrupp)

Uppdatera med senaste renlängderna. "Bedömt antal i Vinterrennhjord"

Klicka på "Edit" för säsong 2018/2019. Klicka på "Hämta Sametingets värden". Siffrorna borde nu dyka upp. Klicka sedan på "Spara". Vänta tills verktyget återgår till grundläge.

Editera AntalVinterrenhjord för säsong 2018 / 2019 ✕

	Antal	Ev. kommentar
Kalvar	<input type="text" value="466"/>	<input type="text"/>
Handjur	<input type="text" value="209"/>	<input type="text"/>
Hondjur	<input type="text" value="1820"/>	<input type="text"/>
Summa	<input type="text" value="2495"/>	

För 2019/2020 måste ni lägga in siffrorna manuellt.

Klicka på "Edit" för 2019/2020. Lägga in siffrorna manuellt på respektive rad för djurslagen. Klicka på "Spara"

Uppdatera med senaste renslakten. "Bedömd slakt i kontroll slakteri"

Klicka på "Edit" för säsong 2019/2020. Klicka på "Hämta Sametingets värden". Siffrorna borde nu dyka upp. Klicka sedan på "Spara". Vänta tills verktyget återgår till grundläge.

Uppdatera Övriga ingående värden

Även; "Slakt utanför kontrollslakteri", Trafikdödade Inlandsbanan, banverket, vägtrafik, behöver uppdateras manuellt. Använd "Edit" knappen, lägg in siffrorna manuellt och tryck på "Spara" knappen för att få in nya värden.

Datafälten "Övrig dödlighet" används bara i undantagsfall när ni ska registrera andra typer av dödligheter för renarna.

Registrera för flera år

Om ni t.e.x utgår ifrån "Noll version" så rekommenderas att lägga in renlängder för 6 sammahängande år samt renslakt för 5 sammanhängande år. Använd funktionen "Hämta Sametingets värden". Lägg in för egenslakt och trafikdödlighet manuellt. Se exemplet för 2018/2019 om ni är osäkra om vilka årtal som behövs för ett specifikt år.

Kom ihåg att aldrig registrera kända dödligheter pga av rovdjuren. Dessa ska inte ingå i beräkningarna. Rovdjursdödligheten visas som ett resultat av alla andra värden ni använder i modellen. Är ni osäkra så hör av er till Länsstyrelsen eller Sametinget.